

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Dubium incidens de muliere fictè copulam promittente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Dubium incidens.

De Muliere sicē copulam promittente.

49. Ex quomodolibet promissione nullam obligationem induci, ex se patet; tum quia promissio vera non est; tum quia etiam si esse deberet, ut dixi *supra*, cap. 1. §. 3. num. 18. rescindi, ut potest de peccato committendo. Illud ergo hic explicandum est, An si mulier accepit munera ab Amasio, obligetur restituere? Et restituere quidem obligabitur, si accepit ex pacto futurae copulae, pactis, inquam, sive explicito, sive ut saepe in hac materia evenit, implicito: quia tunc paritudo obligatur rescindere pactum. Verum, si sine pacto sed ex liberalitate Amasii accepit, qui eam iis muneribus allicere tentabat, spe concepta de copula; duae sunt difficultates: Altera, an mulier ea sine peccato accipiat? Secunda, an accepta restituere teneatur?

50. Ad priorem: Puto in Praxi, & communiter non solum mulierem indecorē ea recipere, sed etiam si mulier verbis dicat, se recipere, sed nolle consentire; tamen re ipsa foveat amorem alterius, qui semper in praxi putabit, admittit à puella munere, facilius eam expugnari posse. Quod si in rarissimo casu id non esset, & donatio amasii ex parte sua jam completa sit ut si amasius eam rem dederit, seu consignaverit mediatori inter ipsum, & puellam: mera acceptio mulieris non esset ex hoc capite peccaminosa, non enim esset causa illicitae donationis; quia haec jam supponitur completa, & ex alia parte jam supponitur nullam esse cooperationem cum alterius peccato.

51. Vnum nota: certam moraliter tibi debere esse pravam mittentis munera voluntatem; secus, licet recipis, quia non praesumendum est; nisi constet delictum velle committere.

52. De Lugo, tom. 1. de iur. d. 18. sect. 3. num. 51. excusat etiam aliquando à peccato mulierem, quae scit animum depravatum mittentis munera, sed munera ipsa id ex circumstantiis non significant: possent enim (inquit) ex titulo amicitiae, vel honestae Amicitiae mitti. Adde, & titulo futuri Matrimonij: quia ratione concedit in Aula Regis Puellas nobiles posse obsequia, & munera nobilium Iuvenum acceptare; solum enim si significatur servitus illis nobilibus feminis debita, vel desiderium nuptiarum; non verò turpe commercium. Illa igitur puella non censetur assentiri inhonestae juvenis intentioni, sed indifferenti illi obsequio dumtaxat. Haecenus ex illo. De hac re lege novissime Thomam Hartard. de bito benignis loquentem, *part. 1. tractat. 1. cap. 5. resol. 10.* Verum, non aequiesco, quando de depravata voluntate, mittentis puella certa est. Fateor enim posse illa munera recipi ex illis honestis sed nunc de facto cognoscuntur mitti ex inhonestis, & ex intentione mala, quam fovere ea recipiendo, mulieri nullo pacto licet. Praxis igitur illa Antica solum in culpa incerta, & dubia admittatur, explodatur in peccato certo. Posset etiam puella non reicere publice illa munera, quando, si puella malam juvenis intentionem occultam, cum eadem juvenis infamia propalaret. Sed quia praedictis nobilibus, qui solent de suis amoribus gloriari, ea mala intentio infamiae non vertitur; ideo regulariter ejus munera poterant, & debebant in praedicto casu non admitti.

53. Ad posteriorem: Puto mulierem sic accipientem non obligari ad restitutionem. Ratio est, quia recipiendo non peccavit contra Iustitiam: jam enim liberaliter dedit amicus, sciens, ut supponimus, mulierem neque explicitè, neque implicitè ea acceptare cum pacto copulae. Liberalitati autem, non ex Iustitia, sed ex gratitudine, sine obligatione restitutionis, datur retributio. Quare si sua spe frustratur amasius, sibi, suaeque credulitati imputet: Sicuti quando quis

Aa 3 inservit

infervit, vel munera gratis dat Principi, vel Episcopo, intentione conquirendi dignitatem, vel beneficium, quod deinde non confertur; Principem nullo modo ad restitutionem urget, sed suam inanem spem meritis deplorat.

CAPVT VI.

§. I. De Raptu.

1. **I**N Methodo Conf. lib. 2. cap. 6. §. 9. sic habes: In duobus differt raptus à stupro. Primò, quia stuprum semper est cum virgine, at Raptus est de quacunque muliere, imò etiam puero, qui sanè Raptus est omniur turpissimus.

2. Secundò, Stuprum solum dicit violentiam, vel ad summum fraudem: at Raptus præter violentiam, addit abductionem. Ita Filius. 2. tr. 30. c. 6. & me citato Diana, p. 9. tr. 8. ref. 2. citatisque etiam Hurtado, Præposito, aliisque. Est enim Raptus peccatum luxurie, quo persona aliqua abducitur cum violentia, ad turpem actum cum ea exercendum. Addit igitur malitiam contra iustitiam atque aded specialiter confitentiam.

3. Abductio Sponsæ de futuro ut item Sponsæ de præfenti, id est, Coniugis per duos menses ante consummationem Matrimonij, ad quod consummandum prædictum tempus conceditur; Abductio, inquam ejusmodi sponsatum, si est ad finem ritè complendi Matrimonium, non est raptus. Ita Filius. *ibid.* quia, etiam repugnantibus Parentibus, non est abductio ad id, quod est prohibitum: sed si est ad illicitum finem, explendæ scilicet libidinis; erit Raptus speciatim in Confessione manifestandus.

§. II. Additio.

1. **A**D Raptum tria ex dictis requiruntur. (Lege f. 5. Sanchez lib. 7. de matr. d. 12. & 13. Less. l. 4. c. 3. d. 9. aliisque: Primò, vi illata: Secundò finis in honesta libidinis, in qua includitur finis Matrimonij contrahendi; nam eo modo, id est, violenter Matrimonium velle, inhonesta libido est. Tertiò, abductio. Nonnulla addamus de singulis.

Vis illata.

2. Quare, si vis inferatur renitenti mulieri cuicunque, etiam non virgini, quamvis Parentibus violentibus, vel tum muliere, tum Parentibus invitis, vel solis invitis Parentibus, ipsa Muliere consentiente, semper erit raptus explicandus in Confessione, quia semper in prædictis modis præter malitiam luxurie adest malitia violentiæ, quæ est contra iustitiam. Nomine Parentum hic veniunt quicunque sub sua potestate mulierem forè habent, Pater, Tutor, Curator, Maritus, Sponsus, Amici, Consanguinei, &c.

3. Petes hæc occasione: Qua ratione se gerat mulier, ne peccet, quando vis illi inferatur? Respondeo, ex Sâ. v. Luxuria, 16. *Que ab aliquo opprimitur* (inquit) *tenetur ad sui defensionem illum ledere. An verò tenetur clamare, & resistere, quantum possit sine periculo vite, & fame non convenit inter Doctores. Ego isti accedo, qui resistendum putant.* Hactenus Sâ. Ego verò non solum istud accedo, verum etiam puto tutum nullo modo esse non accedere. Ratio est, quia secus Mulier cooperaretur cum alieno peccato; esto, certissima sit se propriè delectationi non consentiam.

4. Sed quid si resistere nequeat? Respondeo, ex Tol. lib. 5. cap. 1. n. 10. *Si femina* (inquit) *cogeretur ad turpem actum, dummodo ista interius non consentiret illi, quavis patretur ab altero, & sentiret etiam delectationem, sed sine consensu in ipsam, non peccaret, nam agens absque consen-*

su, non agit; cum consensu autem, est mortale.

5. Quid denique? facillè credam femine, oppressam non consentire? Respondeo, ex de L. tom. 1. de iust. d. 13. l. c. 10. n. 199. *In praxi* (inquit) *credendum est, violentiam oppressionem, & abique consensu aliquo modo resistere, & violationem impedire, & metu, ob animi imbecillitatem, & aliquando etiam latentem lasciviam affectum, quem manifestare amicus desunt, consentiunt femina, saltem inviti, qui tamen sensus, licet ex parte involuntarii sit, sufficit ad peccatum grave, quem consensum, sicut & congressum ipsum desunt virili fortitudine impedire, & rarissime coniugum delectationem turpem ab inviti omnino & relictæ captare velle.* Hæc de Lugo. Cum autem mulierem impedire potuisset, intellige, illam deinde apponere non solum negativam resistenciam, sed etiam positivam, id est, motum, & agitationem congruentem quantum potest. Si enim quicquid ipsa remaneat, cooperatur peccato alterius? nihil enim ille alio scampina quatit, nisi quietam congressui se præbere. Quod si propter suum motum, semen viri extra mittatur; invadenti imputabitur, non ipsi iure relictæ; & nota *ibidem* de Lugo, ipsam non posse scire, quamvis viro seminante: quia ad id nullum ius habet, quare quantum potest ei seminationi resistat esse.

Finis inhonesta libidinis.

6. Si ergo est ad alium finem, ut si rapetur puer, ut fieret serva; Plagium esset, & vocaretur, quod species furti, non raptus.

Abductio.

7. Hinc, si per viam sine abductione de loco ad alium, femina quis copuletur, peccabit quidem peccato contra iustitiam, specialiter confitendo, sed propriè raptum non committet. Ita *suprà* §. 1. *idem* dic, si per fraudem: Nam dolus, & frans violentiæ æquipollent, *l. unica, §. & si quidem, & penas autem, cap. de rapu virg.* cum perinde fiat iura contra iustitiam. Pari modo si eandem cogitavimus ducendo de vno cubiculo ad aliud, vel de loco ad locum non valde distantem in eadem domo seu prædio, non diceris propriè rapere, licet, violentiam specialiter confiteri debeas; quia non est vera abductio illa, quæ mulierem in diversum moraliter locum non transfert.

8. Si Mulier rapiat, abducaturque virum, etiam a finem libidinis non esse propriè raptum, docent metum non pauci apud Sanch. citatum: Ita ipse Sanch. Glos. Hurt. Præp. Pont. Reg. alique apud Dian. p. 10. tr. 8. ref. 28. contra Marant. Averlam, Martinum. Sed intellige quoad penas *more* dicendas, quæ solum fulminantur in viros rapientes feminas, non contra: ceterum, si verè adfuit violentia, adfuit & malitia contra iustitiam, quare cum adfuit etiam vera abductio, ut supponimus, non est, vnde negandum sit illam esse quoad culpam, raptum.

9. Hæc, quoad culpam. Quoad penas, sive quæ sunt in corpore Iuris Canonici c. Raptor, 33. c. statum 27. d. 2. sive in Tridentino sess. 24. c. 6. de ref. matr. hæc numerantur, (pena enim capitis, aliæque, quæ insigniuntur per Ius Civile, & quidem semper post sententiam, ad nos non pertinent; videatur Lessius lib. 4. cap. 3. m. 68. & Azor. p. 3. lib. 3. cap. 15.) Prima est, ut raptor aliena sponsa, publica poenitentia puniatur. Secunda, ut idem non possit amplius cum vlla alia matrimonio contrahere. Putatur autem à Doctoribus, hoc esse impedimentum impediens, non dirimens, imò hoc ius jam esse vltro abrogatum. Tertia, ut tum raptor, tum ejus adjuutores sint ipso facto excommunicati. Quarta